І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 66. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 8-го КВІТНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 8, 1958 No. 66. VOL. LXV.

МІЧЕЛЛ І АНДЕРСОН ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ПОПРАВУ ЕКОНОМІКИ

СЕКРЕТАР ПРАЦІ ТВЕРДИТЬ, ЩО ЧИСЛО ЗАТРУДНЕНИХ В БЕРЕЗНІ ЗБІЛЬШИЛОСЯ; СЕКРЕТАР СКАРБУ ПРОТИ ЗМЕНШУВАНЬ ПРИБУТКОВИХ ПОДАТКІВ

Вашингтон. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл заявив на телевізії, що число безробітних в березні цього року було таке саме як в лютому, але число затруднених в тому ж місяці дещо збільшилося. Секретар скарбу Роберт Б. Андерсон заявляється проти зменшування прибуткових податків, бо, на його думку, економіка країни в найближчому часі поліпшиться. Число безробітних в березні цього року не різнилося багато від лютого, коли воно становило 5,173,000, — виявляє на основі урядових даних Мічелл, який передбачає, що вже на весні цього року число безробітних поважко зменшиться, бо почне збільшуватися число затруднених. На думку секретаря праці члени Конґресу, які 14-го квітня вернуться з святочних вакацій до столиці, без трудноців ухвалять урядовий законопроєкт про продовження періоду виплати безробіття з 26-ох тижнів до 39-ох тижнів. — Товариство Крайового Плянування проєктує зменшити прибуткові податки і податки від надмірного прибутку. Але секретар скарбу Андерсон із кожним днем щораз більше противиться зменшуванню прибуткових податків, і те його становище матиме вплив на президента Айзенгавера, який пізніше має вирішити цю справу. Андерсон є проти зменшення податків із таких причин. 1. Збільшення видатків на поліпшення економіки і збільшення бюджету на зброєння спричинять дефіцит в федеральному бюджеті не тільки в 1959 році, але і в пізніших роках. 2. Зменшення податків може спричинити таку наглу зміну в економіці, що постійне помірковане поліпшення господарки країни може бути загрожене. 3. При врахуванні всіх факторів, треба ствердити, що зменшення податків з одночасним державним дефіцитом буде інфляційним чинником, проти якого уряд постійно бореться в своїй валютовій політиці. Крім того секретар скарбу вірить, що дотеперішні заходи Конґресу й уряду спричинять поліпшення економіки й без зменшення податків. В економічних колах стверджують факт, що дотеперішні заяви президента Айзенгавера в справі рецесії свідчать про те, що Президент має майже такі самі думки в цій справі, що й його секретар скарбу. І той і той не виключають можливости зменшення податків тоді, коли економіка не поправиться, але вони обидва бояться великого дефіциту федерального бюджету і вірять, що економічна криза минеться без податкових змін. Андерсон хотів би втримати податки на теперішній висоті, а поліпшена економіка мала б дбати про те, щоб прибутки федеральної скарбниці були зрівноважені з федеральними видатками.

Американці для Демократичної Акції предкладать плян поліпшення економіки

Вашингтон. — Голова незалежної організації Американці для Демократичної Акції Роберт Р. Натан сказав, що і президент Айзенгавер і Конґрес досі не зробили якогось більшого зусилля для поліпшення економіки країни. „Те, що вони донині зробили, є замало і запізно", бо Конґрес, на думку Натана, не повинен був їхати на великодні вакації на 10 днів, залишаючи неухвалені законопроєкти, які мають допомогти економіці. Натан твердить, що для підтримки господарства треба б негайно здійснити таку 6-пунктову програму. 1. Зменшити прибуткові податки на 8 до 10 більйонів долярів річно. 2. Видати федеральні фонди стейтам на будову шкільних будинків. 3. З урядових магазинів видати харчі тим, що їх потребують. 4. Збільшити на 50 відсотків допомоги безробітним і продовжити виплату безробіття до 39 тижнів. 5. Дати федеральні допомоги тим, які не дістають безробіття, хоч є без праці. 6. Збільшити допомогу тим районам, де є великі числа безробітних.

Рутер твердить, що зависокі ціни на авта є причиною кризи в автовій промисловості

Дітройт. — Голова Об'єднаних Автових Робітників Волтер П. Рутер в заяві на Сенатській Протитрестовій Підкомісії оскаржує автові фірми в тому, що завеликими цінами на нові авта спричинили затримку в автовій промисловості. На думку Рутера надто високі ціни на авта спричинили те, що фірми продали менше авт, і внаслідок цього зменшилася продукція і збільшилося число безробітних в автовому промислі. Голова спілки автових робітників твердить, що автомобільні фірми не хочуть публічно доказувати, що збільшення робітничих заробітків спричинило подорожчання авт, бо цього не могли б виявити на основі рахункових книжок. — Автові фірми не хочуть також показати, що однаково високі ціни на авта спричинені дійсно однаково високими коштами продукції. Рутер твердить, що зменшення цін на авта збільшило б негайно число проданих авт, і тим самим збільшило б автову продукцію.

Дощі, сніг і повені у Великодню Неділю

Ню Йорк. — На цьогорічний Великдень за новим календарем майже в цілій країні не було гарної погоди, бо в багатьох стейтах падав зливний дощ, в деяких гірських околицях падав сніг, а в деяких районах внаслідок злив вилили ріки. В Ню Йорку внаслідок зливного дощу не відбулася традиційна „Великодня парада" по 5-ій евеню, в якій минулого року взяло участь 1,200,00 осіб, показуючи свої нові строї, а цього року ніхто навіть не пробував маршувати вулицею, бо чим скоріше втікав додому після Богослужби в церкві. Зате церкви були переповнені, в катедрі св. Патрика було 6,000 осіб, а в катедрі св. Йоана 8,000 осіб. — В Геттисбургу, Па., през. Айзенгавер разом із дружиною і невісткою Барбарою під час зливного дощу їздили на Богослуження до Презвітеріянської церкви. В Каліфорнії в горах падав сніг, на долах грозить повінь внаслідок зливного дощу. Повінь загрожує і в деяких районах стейту Ню Джерзі, де ріки виступили з берегів. В Ню Йорку такого зливного Великодня не пам'ятають від 1871 року. Минулого року температура виносила 82 ступні, а цього року тільки 40 ступнів, і аж по полудні повітря почало огріватися.

Посередники ЗДА й Англії у спорі між Францією і Тунісією продовжують свою місію

Париж. — Амбасадор державного департаменту ЗДА Роберт Морфі і високий урядовець англійського міністерства закордонних справ Геролд Білі знову були в Тунісі, де конферували з туніським президентом Габібом Бурґуїбою, після чого в минулу неділю вернулися до Парижу на нову „рунду" розмов з французьким урядом. Вони ведуть мирово-посередницьку місію у гострому конфлікті, що виник між названими двома державами після налету французів 8 лютого ц.р. на туніську прикордонну посілість, де згинуло було кількадесять тунісців. В суботу мин. тижня Роберт Морфі передав туніському президентові листа від державного секретаря Доллеса у відповіді на заклик Бурґуїби, щоб ЗДА ясно задеклярувались, чи вони є „по стороні аґресорів чи нападених". За інформаціями преси, Тунісія відкинула останню вимогу Франції, щоб міжнародня комісія від Об'єднаних Націй берегла тунісько-альжирський кордон, щоб туніської території не використовували для своїх дій альжирські партизани. Туніський президент не хоче зробити нічого, що спонукало б альжирських підпільних керівників перенести свою головну кватиру з Тунісії до Єгипту під крила Насера, до якого Бурґуїба ставиться неохоче. Зате він, туніський президент Бурґуїба, висусув контрпропозиції з якими саме і поїхали амери-посередники-дипломати назад до Парижу, намагаючись у повільній і надзвичайно терпеливій акції довести до французько - туніського порозуміння.

В катастрофі пасажирського літака згинуло 47 осіб

Мидленд, Миш. — Біля летовища Трі-Сити розбився в неділю дня 6 квітня ц.р. пасажирський літак „Вискант" летунської лінії Кепітел Ерлайнс, який вилетів із Нюарку і летів до Шикаґо через Дітройт та інші міста. Відбулася катастрофа в погану погоду — серед вітру і дощу із снігом. Під час катастрофи згинуло 47 осіб, в тому девять з Нюарку і решта з Дітройту та інших міст. Разом з пасажирами згинула вся залога літака — пілоти і стюардеси, між ними капітан В. Дж. Голл, один з пілотів, що пролетіли понад один мільйон миль. Керівництво лінії подало до відома, що це перша велика катастрофа на протязі останніх дев'яти років.

● **Міжнародна конференція** для охорони морських прав в рямцях Об'єднаних Націй, яка відбувається в Женеві, відкинула пропозицію совєтського уряду проголосити незаконними всі експерименти з атомово-водневими матеріялами на океанічних островах. 87-членна конференція рішила передати цю справу Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, як тісно пов'язану із справою загального міжнародного роззброєння та міжнародною ситуацією. Совєти переводять свої експерименти на суходолі, на далекій сибірській півночі або в пустинях азійської частини СССР.

ВЕЛИКА ГРОМАДА СУПРОВОДИЛА В ОСТАННЮ ДОРОГУ СЛ. П. ДМИТРА КУЛЬЧИЦЬКОГО

Филаделфія. — Велика громада, головно з кол колишніх кооперативних діячів на рідних землях, супроваджала минулої суботи, 5-го квітня, в останню дорогу на цвинтар у Факс Чейс сл. п. Дмитра Кульчицького, видатного громадянина і одного з найбільш заслужених кооперативних діячів. Сл. п. Дмитро Кульчицький-Гут, що був довгий час інспектором Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, а після приїзду до цієї країни був в останніх роках фінансовим секретарем Союзу Українців Католиків „Провидіння", помер на серцевий удар попередньої суботи, 29-го березня. Похоронних обрядів довершили з церкви св. о. Миколая всч. о. монсіньйор Дмитро Ґресько, всч. о. Юліян Слонський і всч. о. Теодор Богатюк. Співав хор під диригентурою мґра Кинша. На цвинтарі над відкритою могилою Покійного прощали д-р Володимир Бачинський від Т-ва Українських Кооператорів, мґр Іван Базарко від Відділів „Провидіння" в Ню Йорку, мґр Іван Скочиляс від колишньої львівської кооперативної централі — Ревізійного Союзу Українських Кооператив, п. Чопик від старших друзів-кооператорів та п. Іван Кульчицький-Дашинець з Дітройту від односельчан села Кульчиць, з якого походив Покійний. У похоронах взяли участь представники багатьох інших організацій, а Український Народний Союз і „Свободу" репрезентували гол. предсідник Дмитро Галичин, гол. касир Роман Слободян, гол. контролер д-р Вол. Галан і організатор мґр Ів. Скочиляс та редактори А. Драган і Б. Кравців. Український Робітничий Союз репрезентував п. Василащук.

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ ПІЯ ХІІ-ОГО

Папа Пій XII промовляє до 300.000 прочан зібраних у Великодню неділю на площі св. Петра у Ватикані.

ПАПА ЗАКЛИКАЄ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ СПРАВЕДЛИВОГО МИРУ

ОСКАРЖУЄ КОМУНІСТІВ ЗА ТЕПЕРІШНІЙ НЕСПОКІЙ У СВІТІ

Рим. — Папа Пій XII виголосив на латинський Великдень, в неділю 6 квітня ц. р., з центрального бальконy собору св. Петра Великоднє звернення, в якому закликав світ, щоб він усі свої здорові сили присвятив задля привернення „тривкого і справедливого миру". Коли ж ці заходи не вдались би, казав Папа, тоді стане остаточно всім відомо, хто несе відповідальність за існуючу у світі дизгармонію. Скількість приявних у соборі св. Петра і на майдані перед ним обраховують на поверх 100,000 осіб. Велику частину приявних становили закордонні паломники. Приявними були теж кількасот американських моряків із кораблів, заякорених в Неаполі. Гарна недільна погода у Римі — зовсім інша, як у Ню Йорку — сприяла святковому настроєві. Непроглядна юрба уладила таку стихійну овацію Папі, що він був — за твердженням часописів — сам заскочений тією маніфестацією почувань вірних. — Опівночі з суботи на неділю відізвались у Римі 500 дзвонів тамошніх церков, які мовчали були від півночі з четверга на п'ятницю. — Від 8.000—10.000 народу взяли участь в урочистих Богослужбах в християнських святинях, збудованих на святих місцях в Єрусалимі, тепер по йорданському боці. Йорданський уряд відкрив границі для всіх численних прочан. У латинську Велику П'ятницю відбувся традиційний похід-процесія на Голготу шляхом, що ним — за переказом — мав ступати Христос. Духовники Східніх Церков в Єрусалимі відправляли Богослужби у Квітну неділю за своїми обрядами. Греко-католицькі й православні Великодні свята припадають в цьому році в тиждень після латинських — пригадують американські часописи, повідомляючи про урочистості Великодня в широкому світі.

Хрущов повчає і перестерігає мадярів

Будапешт. — Нікіта Хрущов, який з цілим гуртом совєтських „достойників" відвідує Мадярщину, виголосив в центрі мадярського важкого промислу Сталінвароші, що звався раніше Дунапентеле, перед 20,000 робітників тамошньої сталеварні промову, з якій гострим тоном закликав мадярських робітників до „чуйности" та „посиленої праці". Водночас він перестерігав мадярських комуністів, щоб вони „були тверді" і зорко стежили за „ворогами працюючої кляси", бо мовляв, коли б ще раз спалахнула на Мадярщині „контрреволюція", то Совєти не поспішать вже мадярським комуністам з допомогою. „Я не вчу вас дивитися дальше, як кінчик вашого носа, але ваша клясова совість мусить бути загострена і ви мусите навчитись чітко відрізняти своїх приятелів від ворогів" — кричав Хрущов. — Перший совєтський віце-прем'єр Фрол Козлов, який за первісним пляном узагалі мав бути одиноким промовцем, назвав Сталінварош „символом мадярського промислового здвигу". За західніми коментарями, це окреслення звучить, як глум, бо тамошня сталеварня працює постійно з великим дефіцитом, а 55% продукції стоїть нижче ужиткової вартости.

Помер видатний український хемік проф. Полікарп Герасименко

Ню Йорк. — В неділю дня 6-го березня о год. 6-ій ранку помер д-р Полікарп Герасименко, видатний український науковець-хемік, колишній професор Українського Вільного Університету в Празі і потому у Мюнхені, востаннє професор Нюйоркського Університету. Був дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка і залишив у своїй науковій спадщині яких 50 праць і статтей, головним чином із ділянки фізичної хемії. Помер на 58-ому році життя. Похорони відбудуться в середу, о г. 9-й ранку з похоронного заведення Яреми в Ню Йорку.

ІНДОНЕЗІЯ ДІСТАЄ РАКЕТНІ ЛІТАКИ ВІД СОВЄТІВ

Якарта. — Центральний уряд Індонезії офіційно подав до відома, що він підписав умову на закуп різного роду зброї включано з турбомоторовими і ракетними літаками — від трьох комуністичних країн, а саме — Польщі, Чехословаччини й Югославії. Достави зброї охоплюватимуть також совєтські літаки типу МІҐ і бомбардувальники типу Ільюшін. Це найкращий доказ, що фактично зброю постачають Совєти, а Польща й Чехо-Словаччина фігурують тільки формально, як контрагенти. Яку кількість літаків доставлять Індонезії названі комуністичні країни — речник індонезійського уряду не сказав. Він зазначив тільки, що з цією умовою не пов'язані „ніякі політичні вимоги". Зрештою, сказав речник уряду, Індонезія готова закупити зброю також у західніх держав, якщо дістане для цього змогу. Постачання Індонезії зброї комуністичними державами не стоїть у зв'язку з теперішньою громадянською війною в Індонезії — твердив представник уряду. Що ж стосується цієї війни, то центральний уряд ніби не збирається безпосередньо атакувати столиці центральної Суматри, осідку тамошнього революційного уряду, Падангу та гірської столиці Букіттінґі. Центральний уряд має ніби відомості про сильний опозиційний рух проти революційного уряду на Суматрі і він чекає, поки в самій центральній Суматрі почнеться повстання проти революційного уряду, а тоді індонезійські війська прийдуть своїм прихильникам з активною допомогою.

За західніми коментарями, уряд Індонезії звернувся був до ЗДА літом минулого року з просьбою відповісти, яку зброю ЗДА готові були б продати Індонезії, при чому залучено листу зброї, що її хотіла б дістати Індонезія. Американський уряд взагалі не відповів на того листа. Теперішня трансакція з комуністами щодо достави зброї виключає — впевняють західні коментатори — будь-які достави зброї для Індонезії від західніх держав. Тим часом ситуація революційного уряду на Суматрі дійсно дуже погіршилася. Береться під увагу втрату Падангу й Букіттінґі та перехід в джунґлі і ведення відтіль партизанської війни. Індонезійські комуністи, з благословенством від центрального уряду, уладили в Якарті велику демонстрацію з плякатами й транспарентами проти Америки і Південно-східнього азійського оборонного пакту (СЕАТО).

Нова совєтська нота продовжує давню пропаґанду

Москва. — В минулу суботу 5-го ц. м. (у Москві тоді була вже неділя 6-го) совєтський уряд переслав урядам ЗДА й Англії ноти з конкретним закликом припинити дальші експериментальні вибухи ядрової зброї. За проголоженим текстом ноти, висланої до ЗДА та підписаної Хрущовим, Совєти називають справу дальших експериментальних вибухів „палючою справою, яка журить мільйони народів в усіх країнах". У цій ноті звертається увагу, що тепер, коли атомову зброю мають тільки ЗДА, СССР і Англія, то ще розмірно легко дійти до порозуміння, а трудніше буде, якщо ту зброю матимуть також різні інші держави. У ноті признається, що Совєти готові погодитися на „відповідну міжнародну контролю" для запевнення, що умова про припинення дальших експериментів буде дотримана. У цій ноті — як стверджують західні коментатори — не сказано нічого нового, чого не було б у промовах совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика з понеділка в мин. тижні у Москві (31 березня ц. р.) та Нікіти Хрущова, виголошеної в минулу п'ятницю 4 ц. м. у Будапешті. Хрущов обурювався, що совєтське припинення дальших атомових дослідів през. Айзенгавер назвав пропаґандою. Такого окреслення, мовляв, можна було сподіватися від рядових політиканів, але не від високого авторитетного військовика й державного мужа. Хрущов заявив, що коли брак міжнародної контрольної системи є причиною, чому ЗДА й Англія не хочуть припинити дальші досліди, то СССР, мовляв, готов погодитися на „відповідну контролю". Як вона виглядала б — Хрущов не сказав ані слова. З свого боку ЗДА, устами Джеймса Гаґерті, пресового референта Білого Дому, вдруге пригадали Совєтам про потребу швидкої відповіді на конкретну пропозицію трьох західніх великодержав, щоб у цьому місяці приступити до дипломатичної підготови конференції „на вершинах".

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** у розмові з журналістами сказав, що коли йшов вулицями столиці, то пригадав собі те місце з „Книги пісень" Соломона, в якому описується прихід весни: „Вже зима минула, дощі перепали. Квітки вбирають землю; час пісень настиг; в лугах наших голос горлиці чути".

● **Арґентинська дівчина Нелліда Рівас,** бувша приятелька диктатора Хуана Д. Перона, вийшла замуж в Буенос Айресі за книговода однієї із амбасад.

● **В січні цього року** скарбник Епископальної дієцезії в Шикаґо, Ілл., прийняв на працю 29-річного Вільяма А. Смита, який незадовго перед тим вийшов із тюрми за фальшування чеків. Смит два місяці чесно працював, але 29-го березня вийшов з бюра до банку з чеками і готівкою на $41,000 — і не вернувся. Через кілька днів після того, він прислав чеки і готівку з дописокою: „Важко перемогти довголітню звичку". Сам він на працю не з'явився.

● **Головному судді** Нюйоркського стейту Албертові Конвесі збільшили на 4,000 долярів річну платню, і тепер він дістає на рік 39,000 долярів, — на 2,500 толярів більше від головного судді Найвищого Суду ЗДА, Ірла Воррена.

● **Стурбовані люди** в Мобілі, Алабама, заалярмували поліцію, побачивши малу дівчину в самих лише підштанцях, яка мандрувала вулицею з закривавленими ногами. Поліція зайнялася цією 18-місячною дівчинкою і ствердила, що вона самовільно вийшла з дому, бо її старший 16-річний брат сидів при телевізії. Ноги її були вимазані червоною пастою до чищення черевиків.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Доповідь Богдана Боцюркова,** професора Албертійського університету про „Долю Української Греко-Католицької Церкви під большевиками" відбулася в неділю 21 березня ц. р., в залі УНО в Едмонтоні. Доповідь була опрацьована на підставі всіх доступних авторові матеріялів. Над доповіддю відбулася широка дискусія, під час якої мґр. М. Хом'як подав маловідомі дані про совєтський плян ліквідації Української Католицької Церкви ще за першої окупації західньо - українських земель в рр. 1939-41.

● **Українську Читанку для V-го року навчання української мови** видала з початком цього року Шкільна Рада при Українському Конґресовому Комітеті Америки. Читанка багато ілюстрована.

● **У малярській виставці студентів і студенток факультету мистецтва у Вінніпеґу,** влаштованій у залях Манітобського університету, що її відкриття відбулося дня 25 березня ц. р. взяли участь дві українки — Дарія Зельська і Христина Наврoцька, колишні учениці малярської школи проф. М. Антоновичевої у Вінніпеґу.

● **У Вінніпеґу згинув трагічною смертю 28-літній Лев Новак,** медичний технолог, абсольвент університетів у Вінніпеґу й Торонто, наймолодший син відомого лікаря-українця д-ра Гр. Новака. Лев Новак рятував у неділю, 23 березня, потопаючих на проломанім леді на ріці, біля парку Ассинибойн, двох 7-річних хлопців. Хлопця, що находився ближче берега ріки, врятували батько й дочка Велейн. Бл. п. Лев Новак поплив на рятунок другого, що був подальше, і вже близько потопаючого хлопця в дуже холодній воді через корч м'язів, потонув. По ¼ години витягнено з ріки його мертве тіло. Покійний Лев Новак був добрим пливаком і не раз помагав рятувати потопаючих.

В КЕНЗАС ПОМЕР Д-Р СТЕПАН РУБЕЛЬ

Ларнед-Кензас. — Дня 2-го квітня ц. р. помер тут ненадійно на 64-ому році життя д-р Степан Рубель, учасник визвольних змагань у рядах УГА і колишній окружний лікар у Солотвині і Надвірній в Західній Україні. Помер на становищі головного лікаря шпиталю в Ларнед-Кензас. Похорони відбулися дня 7-го квітня ц. р.

У СВІТІ

● **Винстон Черчил** вернувся в минулий четвер літаком до Англії з Французької Рів'єри, де важко хворів на запалення легенів від половини лютого до половини березня. По дорозі він викурив сиґару і випив склянку віскі з содою. Зараз за Ніццою, з якої відлетів літак, сильний вітер почав колихати машиною, але Черчил не звертав на це уваги. 83-річний державний муж висів з літака, спираючись на палицю, і блідий, але всміхнений кивав рукою до юрби, що вітала його.

● **Три колишні польські старшини** звернулися до суду в Бонні, вимагаючи відшкодування за шкоди на здоров'і і мастку, яких зазнали вони в німецькому полоні під час останньої війни. Один із цих старшин перебуває тепер в Америці, два інші — в Англії. Їхня справа стане прецедентом для 700 інших колишніх польських воєннополонених, що зголосили знущання над ними в німецькому полоні.

● **В еспанському університеті** в Барсельоні 25 порторіканців, американських громадян, студіюють медицину, користуючись американськими стипендіями. Вони мали вже кінчати свої студії в червні ц. р., але еспанський уряд саме тепер закрив Барсельонський університет у зв'язку з заворушеннями серед студентів проти введення урядом додаткових іспитів. Порторіканцям загрожує або втрата американських стипендій, якщо перерва в їх студіях триватиме довший час, або замішання в протиурядову акцію еспанських студентів — обидві перспективи для них дуже немилі.

● **Гаррі Дейвіс,** „громадянин світу число 1", прибув в супроводі італійської поліції до американського консуляту в Неаполі, де вніс подання на привернення йому американського громадянства. Гаррі Дейвіс, тепер 36-річний авантюрист, колишній американський воєнний летун, подер був у 1948 р. пашпорт ЗДА, зрікся американського громадянства і розпочав кампанію за „світове громадянство". Він не тільки не знайшов наслідувачів, але сам попав у велику халепу: не маючи пашпорту й подорожуючи „зайцем", потрапляв раз-у-раз до в'язниць у різних державах. Тепер він теж сидить у в'язниці в Італії.

● **Вісім собак-вівчурів,** що брали участь в експедиції д-ра Вівіяна Фукса при здобутті й обслідуванні південного полярного обширу, спроваджено літаками до Англії. Їх залишили були із запасом харчами на кілька тижнів на одному льодовику, але внаслідок кампанії англійських товариств приятелів звірят забрали їх тепер з того льодовика. Англійський клімат для цих собак гарячий і тому їх відішлють, мабуть, до північної Норвеґії, до найхолоднішої в Европі країни.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОДАТКИ І БЕЗРОБІТТЯ

У березні ц. р. було в Америці 5,173,000 безробітних. У зв'язку з Великодніми святами це число зросте у квітні кругло на 200,000. Отже, не виправдався оптимізм Президента, який передбачав поліпшення ситуації на ринку праці вже на початок весни. А проте, як виявила остання пресова конференція Президента з середи 2-го квітня ц. р., уряд не квапиться застосувати найпопулярніший в широкій громадській опінії засіб задля пожвавлення економічного життя — зменшення податків.

Економісти й державні мужі не заперечують, що зменшення податків і, зокрема, припинення на деякий час стягання прибуткового податку з твердих платень робітників і службовців, дало б податковим платникам в руки додаткову готівку, яку вони, мабуть, зужили б на закуп речей, що їх собі досі відмовляли. Таким чином збільшився б грошовий обіг, пожвавилася б внутрішня торгівля, фабрики дістали б кращі можливості збуту своїх продуктів. Тому, що таке тимчасове замороження прибуткового податку стосувалося б у першу чергу окремих громадян, а щойно в дальшій — корпорацій, промислових спілок і торговельних закладів, — то й пожвавлені обороти торкалися б головно ужиткових предметів, до яких в Америці належать також авта й предмети домашнього господарства, найбільш заторкнені кризою в галузі продукції.

Однак, при ближчій аналізі цифр виходить, що матеріяльна користь, яку окремі громадяни дістали б від зниження податків, ні в якому відношенні не стоїть до втрати, якої зазнав би державний скарб. Напр., сен. Гаррі Ф. Бирд з Вірджінії заявив, що коли б піднести межу звільненої від податку річної прибуткової суми з 600 дол. на 700 дол., то платники податків дістали б „по додатковій склянці содової води денно", а держава втратила б 3,000,000,000 дол. податкових прибутків. Зрештою, найбільший прихильник зменшення податків, як протирецесійного засобу, іллинойський сенатор Пол Даглес, сам признав, що держава повинна б зректися на користь платників податків найменше 4,600,000,000 дол. Іншими словами, або водночас скреслено б також по стороні видатків таку саму суму, а тоді анульовано б практичну вартість такого дарунку громадянам, — або не рухано б передбачених видаткових позицій, себто — збільшено б дефіцит державного бюджету на понад 4 500,000,000 долярів. Коли зважити, що границю державної заборгованости вже підвищено з 275 більйонів до 280 більйонів долярів то непередбачене підвищення дефіциту потягло б за собою автоматично дальший зріст астрономічної суми державних боргів. Коли ж зрівноважений бюджет і зменшення суми державної заборгованости є підставою здорової економіки, то новий великий дефіцит бюджету та зріст і так шаленого обдовження є штовхненням економіки держави на нездоровий шлях залежности від машини, яка друкує гроші.

Ясно, що внаслідок цього мусить прийти знецінення валюти. Воно мусить проявитись в новому підвищенні цін, за якими прийдуть нові підвишки платень при одночасному фінансуванні великих публічних робіт та фабричної продукції державними грішми, на які нема покриття. Це мусить довести до інфляції і яка з черги є катастрофою для всіх — для державної каси, для економіки країни і для окремих громадян, продуцентів і робітників.

Тому у відповіді на голоси про обниження чи „відписання" податків, відізвались голоси перестороги. 87-річний фінансист Б. М. Бабук, що має почесний титул дорадника президентів, заявив перед фінансовою комісією Сенату буквально: „...При наших величезних державних боргах і видатках — глупо говорити про редукцію податків. Краще зредукувати ціни и припинити спіралю руїни, якою є підвищування цін і платень... Інфляція є найважливішим чинником наших часів і найбільшою небезпекою для нашого економічного здоров'я... Редукуючи податки, впорскуємо в нашу систему свіжу дозу інфляції..."

Очевидно, що до голосів проти таких заходів для поліпшення господарської ситуації, як обниження податків, треба ставитись не менш критично, але і не менш серйозно, як до голосів, що рекомендують саме такі заходи. Ясно, що весь працюючий світ, і ми з ним, бажає собі якнайкращих умовин життя, до яких належать якнайбільші заробітки і якнайменші видатки. Це цілком природнє. Завданням державної влади є задовольняти ці вимоги до найдальше йдучих меж, але рівночасно дбати, щоб це не захитувало всієї господарської системи, яка це уможливлює. Очевидно, що ніхто з нас не бажав би собі зменшення податку, якщо це мало б спричинитись до збільшення кризи. Але, якщо таке зменшення податків могло б спричинитись бодай в малій мірі до зменшення безробіття, як це твердять проєктодавці, то очевидно, що кожний з нас таку пропозицію тільки привітає і підтримає.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ ЗАКОН НА „ЗНІЩЕНЄ РУСІ"

Митарства, що їх зазнавали й зазнають у „народній" чи пак „робітничо-селянській" Польщі десятки тисяч українців, виселених в 1947 році з їхніх прадідних земель, безконечні; про них можна б написати численні й грубезні томи. Могла б навіть вийти із них документальна історія „українських виселенців у Польщі", не гірша за історію „возу Ґржимали" в Познанщині, чи за яку іншу „історію хлопуф польскіх".

Через два роки після виселення українців із Лемківщини, Надсяння, Люблинщини і Підляшшя польський комуністичний уряд видав закон, який мав буцімто забезпечити рекомпенсату виселеним українцям за залишені ними на Сході землю, хати, господарські будівлі й реманент. Цей закон ухвалено 27 липня 1949 року і на протязі восьми років його здійснювано з такою „наполегливістю", що й досі, в 1958 році, залишилося без рекомпенсати, дуже обережно беручи, яких 5000 українських родин, примушених жити на становищі безправних паріїв, гіршому, як жили колись наймити польських землевласників. В офіційній польській „робітничо-селянській" термінології називаються вони не селянами, а „фізичними робітниками з ПГР", які не мають права ні на яку рекомпенсату.

В квітні минулого року польська комуністична партія (ПОРП), буцімто затурбована долею виселених українців, вирішила окремою, т. зв. „квітневою постановою" направити заподіяні їм кривди, і обіцяла, що всі, хто не зможе вернутися на свої землі, одержать відповідне відшкодування на Заході. „Рішучі заходи" в цій справі обіцяло повести й польське міністерство рільництва, яке у своєму обіжнику з 19 червня 1957 року (Но. УР. У. 8/459/57) доручило полагодити в якнайскорішому часі справу рекомпенсат для українських виселенців. Відповідне місце в обіжнику міністерства рільництва, підписаного віце-міністром М. Ягельським, звучить: „Змагаючи до цілковитого задоволення претенсій українського населення, необхідно, щоб президії народних рад детально й докладно інформували заінтересованих осіб про можливості й умови отримання рекомпенсати за залишені господарства та справно проводили формальності, зв'язані з приділенням господарств і ґрунтів, а також з признанням і реалізацією помочі в ділянці будівництва і загосподарювання".

З обіцяного паном міністром кожуха залишилися після чотирьох місяців тільки тепле слово. Українці не одержали, ясна річ, ніякого відшкодування, ніяких господарств, ґрунтів і ніякої помочі „в ділянці будівництва і загосподарювання", бо панове робітничо-селянські міністри вже 18 жовтня 1957 р. вислали новий обіжник, який на ділі уневажнив обіжник з 19 червня 1957, забороняючи передавати землю і господарства кому-будь, окрім „осадників, введених у посідання на підставі оселенчої карти, та репатріянтів", значить, забороняючи передавати цю землю на власність і користування українським поселенцям. Щобільше, через два місяці після того, 17-19 грудня м. р. польський уряд затвердив проєкт закону, який припиняє всяке диспонування землею з державного земельного фонду і дозволяє ту землю тільки продавати...

Затверджений урядом законопроєкт передано на розгляд польського сейму (парляменту), який, прочитавши цей законопроєкт, передав його на „обговорення" сеймовій комісії рільництво та харчової промисловости. Після цього проєкт вернеться для остаточного схвалення на пленум сейму.

Якщо судити з голосів преси і настроїв у колах правління Українського Суспільно-Культурного Товариства в Варшаві, прийняття цього закону польським сеймом неминуче. Він буде прийнятий без ніякого сумніву, і, якщо йде про українське населення в Польщі, то він, як стверджує само „Наше Слово", орган УСКТ (з 9 лютого ц. р.), „позбавить права одержати рекомпенсату за залишені на Сході господарства коло 5 тисяч українських селян, які працюють в ПГР, лісництвах та інших підприємствах"; У висліді схвалення цього закону українські поселенці мусітимуть купувати землю і брати позики на побудову хат і будинків, що при господарському упослідженні поселенців є цілком неможливою річчю.

Але на цьому не закінчується митарство цього закону. Він „врегульовує" теж і справу державних земель у відібраних українцям областях і постановляє, що кожен, хто „хотів би оселитися на вільних (значить, відібраних українцям — О. Р.) землях на Сході, мусітиме... купувати то землю за згодою відповідної повітової ради на пропозицію рільничого банку, узгіднену з суспільними чинниками". Значить, коротко й зрозуміло кажучи, кожен українець з Лемківщини, Устріччини, Надсяння, Люблинщини та Підляшшя мусітиме свою ж власну, политу потом і кров'ю його батьків та дідів і відібрану тому 10 років землю купувати, і до того не просто, а за згодою повітових рад, банків і партійних чинників.

Вже тепер, перед остаточним ухваленням урядового законопроєкту, повітові ради на Сході Польщі відмовляють приділення землі навіть тим українцям, які вже мають на руках дозволи уряду на таке приділення і навіть поздавали свої господарства на Заході. Вислід такий, що й ці, здавалося б, упривілейовані українці тратять усе і те, що досі мали, і те, що їм згідно з законом обіцяли.

УСКТ і „Наше Слово" закликає у зв'язку з цим українське населення зберігати „спокій і повагу, і здержуватися від усяких нерозважливих кроків". Водночас з цим ці ж „українські" установи суґерують — без усякого сумніву, з доручення партії — українцям у Польщі... виїзд до СССР, мовляв, це „найправильніший крок" і цього... хочуть самі українці в Польщі.

О. Р.

Юрій Таркович

НЕВДАЧІ ЮҐОСЛАВСЬКОГО НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМУ

Зірвавши в 1948 році з Москвою і ставши диктатором на взірець Сталіна, Тіто рішив будувати свій юґославський національ-комунізм. Цю справу треба вважати за невдалу. Юґославський приклад ясно доводить, що національ-комунізм не має притягальної сили серед населення і неспроможний наладнати економічне життя в країні. Юґославія з її комуністичним режимом не могла б економічно втриматися без величезної економічної допомоги ЗДА, а якщо й втрималася б, то тільки коштом неймовірного визиску населення, дармащо ця країна перед війною постачала свої сільсько-господарські продукти багатьом країнам Західньої Европи. Тепер, не зважаючи на велику американську допомогу в Юґославії бракує основних харчових продуктів. Це — вимовний доказ економічної нежиттєздатности комуністичних режимів, хай вони будуть собі й національними.

Не менші турботи мають юґославські провідники з кадрами партії. В Юґославії очевидна втеча від партійного життя всіх верств населення. Від 1956 до 1950 р., отже за 6 років членство компартії зменшилося на одну третину. Чимало турбот завдає Тітові інтеліґенція: на з'їзді журналістів весною 1957 в Загребі виразно виявилися настрої „проти суворого внутрішнього режиму в країні". Це потвердив і сам Тіто на пленумі компартії в курортному місті Бріоні, заявивши, що „деякі журналісти намагалися висказати в Загребі свої помилкові погляди".

Не зважаючи на індустріялізацію, Юґославія все ще є у великій мірі сільсько-господарською країною, і тому відношення селян до компартії не є байдужим для Тіта та його кліки. Але в останніх роках масово відходять від партії і селянські маси. У 1952 році в самій Сербії було 130,000 членів партії — селян, а вже в 1956 році залишилось тільки 60,000, як подає офіційний орган „Борба" з 5 січня 1957 р. В багатьох селах Юґославії зовсім нема селян-членів компартії. Наприклад, у Македонії аж в 335 селах нема ніякої комуністичної організації. Відхід селян від компартії цікавий ще й тому, що в Юґославії тепер фактично нема примусової колективізації і кожен селянин може вийти із колгоспу, якщо цього бажає. Десятки тисяч селян скористали з такого повороту в сільсько-господарській політиці, негайно заснували свої одноосібні господарства і зірвали з партією, вбачаючи в ній свого ворога, який колись знову може звернутись до зненавидженої колективізаційної політики. Отже, розв'язанням колгоспів Тіто не здобув селян для комуністичної ідеології.

Але найболючіших невдач зазнала компартія Юґославії на відтинку молоді. Наприкінці січня ц. р. відбувся в Београді 6-ий з'їзд юґославського комсомолу. На цьому з'їзді сконстатовано, що „на жаль", багато молоді уважає, що молодечі комуністичні організації зовсім непотрібні, що вистачить спортових, культурних чи розвагових товариств. На з'їзді виявилося також, що велика кількість молоді, передусім студенти думають про „соціялістичну демократію без ніяких обмежень". Отож, комуністична організація молоді переживає важку духово-ідеологічну кризу. В намаганні перебороти часто одверту ворожість молоді до комунізму, Тіто шукає шляхів до її душі і серця, зокрема апелює до патріотичних почувань, пригадуючи, що негайно по війні руками молодих людей побудовано „автостраду єдности" з Люблянн до Ґевґелі, яка зв'язала північні й південні частини Юґославії. Тепер Тіто плянує знову організувати з молоді робітничі команди. Такі кроки, очевидно, матимуть певний зовнішній успіх, але вони не привернуть молоді до партії.

Що ж є головною причиною такого відношення молоді? Причин багато, але вони всі — в самій суті антинародної комуністичної системи, в матеріялістичному і антирелігійному вихованні молоді, яке відштовхує її, а не приваблює. Без молоді Тіто свого націонал-комунізму ніколи не побудує, і його режим може втримуватись тільки на багнетах, тюрмах і таємній поліції, зорганізованій на совєтський взірець.

Така поведінка юґославської молоді не є фактично нічим новим. По першому захопленні комунізмом, вона скорше чи пізніше, але таки завжди доходить до непомильного висновку, що їй з комунізмом не по дорозі. Пригадаймо недавню революцію в Угорщині. Розпочали її студенти, середньо-шкільники. І боролися вони не тільки проти національного поневолення, але проти комунізму взагалі. Дозволимо собі твердити, що коли настане кінець комунізму, то в цьому буде львина заслуга якраз молоді, на яку комунізм покладає свої найбільші надії.

ПРИСІВ СОБІ...

Присів собі,
стомившись на березі,
Замислився
і вас на мить згадав,
Колись було
волам ярмо мережу.
А ви така,
як квітка, молода,
У мене обіч.
І немов вода
Тече розмова,
і летять години —
Чимало їх
одсиділи ми вдвох. —
І мові нашій —
ні кінця, ні впину...
А то було
сидіти нам обридне,
І ми тоді —
у берег, на ставок,
І так не раз...
І все це нерозлучно,
Ніхто б напевне
й не сказав, що ми
Розійдемось
і будемо людьми
Чужими вкрай, —
хоч може це й не влучно,
Та все це так...

Присів собі,
стомившись на березі
І вас згадав...

Давно це ділось,
А спогади живуть
І часом ще
вертаються в минуле...
Біла, коли
людина серце має чуле!

ОЛ. СОРОКА

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ

У нас починає закрадатися сумнів, чи часом наша преса і приватні листи не інформують нас про стан українців в Польщі тенденційно. Декому навіть здається, що там аж не так дуже зле, як нам пишуть, бо ж таки 200 тисяч українців не можуть загрожувати існуванню Польщі, і тому полякам немає потреби їх переслідувати. Поляки говорять те саме без різниці, з якого середовища вони не походили б. Немає сумніву, що спритно обрахована комуно-польська пропаґанда, запозичена з Москви і Сенкевічевих „Кервавих сватуф", доходить до наших невірних Томів.

Хто знає польську ментальність, той повинен рівночасно знати, що поляки толеранцією ніколи не грішили. Їх „велькопаньствова" мрія про „моцарство від моржа до моржа" стала фікцією, а стан „зем одзисканих" такий проблематичний, як і саме політичне майбутнє цілої Польщі. Виховані „пулковніками" Пілсудського і „селянсько-робітничою Польщею", не можуть зрозуміти, чому яма, викопана ними для українського народу, стає їм самим могилою. І хоча польський апетит на чуже направду вовчий, 40-мільйоновий народ годі їм проковтнути. В додатку, наперекір польським сподіванням, український народ у надзвичайно важких умовинах розвивається і до певної міри закріплює за собою деякі позиції. Тому поляки без огляду на свої внутрішні „чвари" — зганяють злість на Богу духа винних людях. Звідси і та Голгота, яку нашим братам і сестрам приходиться переносити в „демократичній" Польщі.

Писати про цю трагедію треба, але не можна забувати, що наше писання ані вдові, ані сироті сліз не обітре і польського переслідування не припинить. Ґомулка наших протестів не настрашився, а польська вулиця так і залишиться вулицею. Крім публіцистичної акції, нам треба спішити з негайною реальною і організованою допомогою. Як нас інформують ті, що повинні знати, минулого року з Торонто й околиці відходило пересічно 2 вагони пакунків денно в Україну, з того коло одної п'ятої українцям в Польщі. Це — переважно поміч фамілійна. Але ми маємо сотки вдів і сиріт, і нам треба заопікуватися ними, бо вони, крім нас, не мають іншої надії на існування.

Про важливість тієї допомоги говорити немає потреби, бо вона очевидна і ми її зорганізувати мусимо. В якій формі й якими дорогами вона має переходити, це річ наших центральних установ. З отриманих інформацій довідуємось, що в тім напрямку пороблено певні заходи правного характеру з виглядом на позитивний результат. За нами лишається обов'язок організувати на місцях допомогові бази, комітети чи відділи, очевидно там, де їх немає. Без тих баз і найдосконаліша установа не виконає навіть частинно намічених плянів. Досвід показує, що сотки газетних відозв не доконають того, що живе слово сусіда чи знайомого. Тому англійський світ, що має до свого розпорядження безплатно радіо, телевізію, фільми і театр, звертає в першу чергу увагу на місцеві відділи.

Ми в Америці і в Канаді є у винятково догідній позиції дати поважну поміч нашим переслідуваним братам і сестрам в Польщі, особливо тим, що тої помочі найбільше потребують — вдовам і сиротам. Загосподаровані ми добре, маємо „гавзи", авта й готівки в банках, але буде добре, коли ми придбаємо дещо на дуже довгу дорогу...

Бо нас колись запитають, що ми доброго зробили для свого меншого брата в потребі.

Торонто, Канада Е.Д.

ПРО „МІСІЮ П. ГАРДОГО"

У числі „Свободи" з 28 березня в інтересній статті „Місія п. Гардого" я прочитав, що невідступним товаришем і помічником Петра Гардого в невдалій акції у варшавських міністерствах був гр-кат. священик о. Йоан Полянський. Особа о. Полянського була свого часу в Лемківщині добре відома. В 30-их роках він разом з о. Кирилом Чайковським і нотарем Яворським брав діяльну участь у делеґаціях до варшавських міністрів і Папського Нунція з метою відділити Лемківщину від перемиської Консисторії. А коли ця акція москвофілам чи пак „старорусинам" вдалася, о. Полянський став у р. 1934-му канцлером бл. п. Апостольського Адміністратора для Лемківщини о. Василя Масцюха. На тому пості він розвинув енерґійну протиукраїнську діяльність: заборонив співати в церквах патріотичні українські пісні, особисто допильнував усунення з церков обрусів на престолах і тетраподах, а яких були народні вишивки, і викидав синьо-жовті хоругви і навіть стяжки на них. До того своїми шиканами примусив кільканадцять наших свідомих душпастирів покинути Лемківщину. Ця його акція викликала обурення нашого свідомого загалу до такої міри, що, по смерті о. Масцюха, його наслідник бл. п. о. Яків Медведський був змушений звільнити о. Полянського з того уряду.

Як бачу з цитованої статті, о. Йоан Полянський в комуністичній Польщі далі „подвизається" згідно з своєю методою.

Монтреал, 2 квітня 1957 р.
Мґр Володимир Бучацький

Спущено на воду перший підводний човен із керованими ракетами

Портсмут, Ню Гемпшир. — 5-го квітня на східньому узбережжі спущено на воду перший підводний човен „Ґровлер", який може стріляти керованими ракетами. Це другий звичайний, а не атомовий підводний човен, який є озброєний керованими ракетами „Реґулюс", що можуть летіти на віддаль 1,000 миль. Кумою в цьому хрещенні „Ґровлера" була вдова по командантові першого „Ґровлера" комодора Томаса Б. Оклі, що згинув разом із кораблем 8-го листопада 1944 року. Командантом церемонії був контрадмірал Роберт Л. Мур. Контрадмірал Алберт Дж. Мумма з Вашинґтону сказав, що „в підводному човні „Ґровлері" маємо по раз перший підводний літаконосець.

Настав спокій на ізраїльсько-арабському кордоні

Каїро. — Американський амбасадор Раймонд А. Гейр мав у минулому тижні довгу розмову з єгипетським міністром Алі Сабрі в справі останньої кількакратної стрілянини на ізраїльсько - сирійському кордоні. Американський амбасадор поінформував єгипетського міністра, що на інтервенцію американського посольства в столиці Ізраїлю Тель Авіві Ізраїль погодився припинити тимчасово дальші земні роботи над озером Гуля, поки мішана Перемирча Комісія ОН не встановить, чи ці роботи переводиться в здемілітаризованій зоні, чи на ізраїльській території. Американський амбасадор настоював, щоб з уваги на ту згоду Ізраїлю араби поводились також спокійно і перестали обстрілювати своєю артилерією ізраїльську територію. З'єднена Арабська Республіка, маючи на увазі ізраїльський відворот, відкликала свою скаргу, що її внесла була до Об'єднаних Націй. В минулу п'ятницю єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Фавзі мав у цій справі нараду з генеральним секретарем Об'єднаних Націй Даґом Гаммершілдом у Женеві в Швайцарії.

Богдан Остап'юк

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ МІЩАНИ - „КАВУНИ"

(4)

З якою пошаною і любов'ю відносилися тернопільці до свого духового провідника, свідчить опис прощання О. Барвінського, який, після 17-літньої праці на освітній і народній ниві в Тернополі, переселився 4 листопада 1888 р. до Львова. Барвінський наводить допис з. Тернополя, вміщений у „Ділі": „Дня 4 листопада — пише дописувач — опустив Тернопіль щирий діятель на Подільській Русі п. Олександер Барвінський, переселюючись до Львова. Хоч виїзд його припав скорше, як того сподівалися, то для попрощання його зібралася на двірці вся інтеліґенція руська в такій громаді, якої давно ми вкупі не бачили. Не хибло тут і громадок селян, міщан і молоді, щоб попрощати довголітнього голову „Просвіти" і „Руської Бурси". Міщани-тернопільці також прибули попрощати проф. Барвінського так численно, що місця в досить просторій кімнаті не стало, а в імені їх промовив красномовно до бувшого предсідателя „Міщанської Читальні" і радного міста Пантелеймон Бекесевич, висказавши чувства, які переймають міщанство для рідні Барвінського і як міщанство гордиться, що син Поділля Русь любить і для неї жиє".

Опріч адміністративної влади в місті (маґістрат, староство) була ще в Тернополі й громадська самоуправа, до якої кожна національність вибирала собі війтів або, як їх називали, мужів довір'я чи опікунів. Їхнім обов'язком було опікуватися вдовами, сиротами та зубожілими міщанами. Останнім таким війтом на терені міста Тернополя був, згаданий вище, Панько Бекесевич. Він помер під час війни в 1917 р. Другим війтом був Лука Чубатий, батько о. Володимира Чубатого (помер на Сибіру), а дідо Ярослава Стецька, голови АБН, який опікувався передмістями Тернополя, як Гаї Великі, Гаї Шляхтинецькі, Пасіки, Гаї Чумакові, Гаї Щурові, Ходаківка і ін.

Громадська діяльність ожививлася щойно тоді, як міщани заснували в Тернополі свою становую організацію „Міщанське Братство" і вибудували свій власний, як на той час, великий, гарний дім з просторою театральною залею. Дім „Міщанського Братства" почато будувати в 1903 р., а закінчено в 1904 р. Збудовано його на тому місці, де давніше були касарні австрійських драґонів при вул кн. Острожського ч. 9, напроти резиденції пароха. З цього часу дім „Міщанського Братства", а головно його театральна заля, стала осідком усіх культурних і народних імпрез для українського населення міста і довколишніх сіл. При „Міщанському Братстві" постав театральний гурток. Першою виставою цього гуртка був „Вихованець" Янчука. Виконавцями роль були: Степан Кучерський (грав ролю дяка), Павло Чубатий, Караїсь, Лошнів, Антося Чубата і ін. Ця остання так гарно грала свою ролю, що в ній залюбився суддя Яскуляк і з нею потім оженився. Згодом почало відбувати свої гімнастичні вправи в залі „Міщанське Братство" Т-во „Сокіл", членами якого були в більшості міщани. Кожного року відбувались в тій залі шевченківські концерти, св. Миколая, збори місцевих товариств, політичні віча, доповіді, традиційні міщанські Маланчин-вечорі, забави тощо. „Міщанське Братство" мало свій прапор, який завжди був на почесному місці під час народних свят, походів чи релігійних процесій. В день св. Івана Предтечі, патрона Т-ва, що припадав наступного дня після Богоявлення, відправлялось урочисте Богослуження за померлих членів Братства. Звичайно цього ж дня після Богослужби відбувались Загальні Збори Т-ва. В часі російської окупації в рр. 1915-17 заля „М. Б." була осідком постійного театру, що його організував покійний Микола Бенцаль. Після першої світової війни в 20-их і 30-их рр відбувалися в тій залі всі вистави наших мандрівних театрів. Опріч великої театральної залі, було ще в домі М. Б. кілька просторих кімнат, в яких відбувалися сходини членів Т-ва, різні доповіді на наукові, суспільні чи господарські теми. Прелеґентами були місцеві професори, лікарі, агрономи або інші культурно-освітні працівники. При Братстві був теж кружок „Сільського Господаря", через який наші міщани були зв'язані з філією „Сільського Господаря", з якого одержували мінеральні добрива, посівний матеріял і це вивчали нові методи сільсько-господарської техніки.

Як я вже вище згадував, першим головою „Міщанської Читальні" був О. Барвінський. Хто був першим головою „Міщанського Братства", про це я не маю змоги тут розвідати. Хочу згадати про трьох останніх голов, які очолювали Братство в 20-их і 30-их рр аж до 1939 р. Перший з них кількакратно обираний головою, це був проф. Іларій Брикович, якого большевики вивезли в червні 1941 року разом з іншими провідними діячами тернопільської землі і який помер на засланні. Проф. Брикович тішився великою пошаною не лише серед своїх, але й серед чужих. Він заснував при Братстві кружок „Сільського Господаря", організував різні курси, щоб піднести культурний і освітній рівень наших міщан. Другим головою був д-р Степан Брикович, відомий адвокат і громадський діяч. Він заснував духову оркестру при Братстві, що брала участь в народних святах, походах, процесіях тощо. Помер тому три роки в Ню Йорку, пройшовши тернистий шлях скитальщини. Третім головою був відомий на терені міста будівничий Андрій Фалендиш, який розбудував і поширив залю Братства. За його головування був зорганізований чоловічий хор, що виступав на різних імпрезах, а також співав в монастирській Свято-успенській церкві. Виснажений скитальщиною, помер тут, в новій батьківщині, чотири роки тому.

Таким чином тернопільські міщани із своєю організацією і її славними провідниками брали живу участь в громадському й культурному житті нашого міста аж до другої світової війни, зберігаючи давні традиції своїх великих і славних предків.

(Далі буде).

Вступайте в члени Українського Народного Союзу, бо він дає Вам дешеві та вигідні різні роди забезпечення життя і рівночасно є оборонцем української справи в Америці. Український Народний Союз поважають і американці не тільки завдяки 70 тисячам членства і 20-ти мільйонового майна, але і за його гідну, високопатріотичну поставу в обороні свободи і демократії.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

ПАМ'ЯТІ ПАВЛА ГРИЦАКА

Історика - співробітника Української Вільної Академії Наук у ЗДА

З невимовним сумом довідались члени Української Вільної Академії Наук у ЗДА про передчасну й несподівану смерть 2 квітня 1958 року одного з найталановитіших українських молодих істориків — Павла Грицака, якому було тільки 33 роки!

Це велика втрата для української науки. Особливо болючою є вона для української історичної науки, яка так потребує молодих, енергійних, висококваліфікованих учених. Ми в Українській Вільній Академії Наук не тільки сумуємо за молодою, доброї волі, завжди готовою служити українській науці, людиною, але й відчуваємо незаступну втрату. Досить пригадати, яку ролю відігравав в Академії покійний Павло Грицак. Лише кілька згадок: В минулому році він — доповідач від УВАН-у на Урочистій Шевченківській Конференції — „Ідея Вашингтона у Шевченка"; 21 грудня того ж року він виступає на Урочистій Конференції УВАН, присвяченій пам'яті академіка Д. І. Багалія — з оригінальною розвідкою: — „Д. І. Багалій, як дослідник української опозиції 1820-их років". На цій Конференції він — один з п'ятьох доповідачів, серед яких американський історик проф. Філіп Мозлі, польський історик, проф. Оскар Галецький. (Див. фото Покійного під час його доповіді на тій Конференції. Це було так недавно!).

мґр. Павло Грицак

Велику послугу зробив Павло Грицак при редаґуванні „Української історіографії", яка недавно вийшла з друку у виданні Академії. Він невтомно перевірив за першоджерелами біо-бібліографічні дані. Прислуга ця особливо велика тому, що ця книга має виключне значення для англомовного наукового світу.

Павло Грицак був ученим секретарем Чорноморської Комісії УВАН'у був постійним, активним співробітником Історичної Секції Академії.

Павло Грицак мав друковані наукові праці. Ім'я Його, як українського історика, відзначено в згаданій „Українській історіографії", особливо Його дослідження середньовічної України.

Хто знав особисто Покійного, той знає Його велику ерудицію і виключну пам'ять. Його допомога Академії у відшукуванні найрізноманітніших історичних джерел була надзвичайно цінною. Хто бував у Центральній Публічній Бібліотеці Ню Йорку, той завжди користувався увагою, опікою і допомогою Павла Грицака.

Павло Грицак пережив своє фізичне існування. Його праця залишиться в доробку української історичної науки.

Такі люди трапляються рідко, але пам'ять про них зберігається вічно.

Михайло Ветухів,
Президент УВАН у ЗДА

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Об'єднаний Комітет готується до Паради Льояльности

В суботу, 26-го квітня ц. р. відбудеться у Ню Йорку традиційна Парада Льояльности, — у якій візьме участь у поході вулицями теж Українська група. Парада льояльности — це для нас те, що для ірляндців — День св. Патрика, а для поляків — День Пуласького. Включаючи себе в маршуючі ряди маніфестантів Паради Льояльности, маємо змогу не тільки підкреслити свою льояльність до тієї гостинної країни, яка великодушно пригорнула нас і дала нам змогу влаштувати своє життя, але теж з точки погляду інтересу українства маємо змогу виступити як маршуючі відділи оборонців поневоленого Українського Народу і на своїх транспарентах понести клич: „Воля народам — воля людині!"

Цьогорічна Українська Група виступає у знаменні роковини проголошення 40-ліття Української Держави, — і певно, —що буде очолювати похід всіх національних груп. Для цього створено теж наш Окремий Організаційний Комітет при Об'єднанім Комітеті Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку. Подбано про нові транспаренти і гарні прапори. Зокрема, по раз перший візьме у поході віз з живим образом, символізуючи визвольні змагання Українського Народу.

Свою участь у поході в Ню Йорку приобіцяли Американсько-українські ветеранські організації Джерзі Сити, Нюарку, Бруклина і з Коннектикат,— зі своїми прапорами. Цього року не має місця для байдужих чи „невтральних в хаті або на хідниках вулиць"! — Ставаймо всі у ряди зорганізованих відділів — під зоряний американський та блакитно-жовтий український прапор! Готуймось на 26-го квітня 1958 р. і будьмо всі як один на Параді Льояльности в рядах маршуючих. Докажім в той спосіб нашу національну дисциплінованість:

За Комітет: д-р Василь Вишиваний — голова; члени Комітету: Мгр. Ів. Базарко, д-р Я. Гриневич, Катерина Пелешок, Степан Чума, Гнат Марчак, адв. Вол. Стек, адв. Юрій Волинець, Мих. Гузар і Вол. Бакад.

Ст. Петерсбурґ, Фла.

„Свобода" нас розшукала

Майже рік тому я був змушений недугою своїх дітей перенестись на західнє побережжя Флориди до Ст. Петерсбурґа. Згадане невеличке місто прикрашене тропікальними деревами та цвітами і в ньому є клімат лагідний, бо зі сходу є великий морський залив „Тампа Бей", на полудне і захід є море.

Та серед цієї розкішної околиці нам було сумно, бо всі наші зусилля, пошукування за українцями були безуспішними. Знайшли ми жидів, поляків, руских, а з українців ані душі.

Недавно заходить до нас незнайомий чоловік, тримає в руці мій часопис „Свободу" і вперше тут почули ми рідну мову. „Ви українець? Чи то ваша „Свобода?" Ми зі сльозами в очах вітали дорогого гостя, і довідалися, що це пан Онищук, який подібно як і ми пошукував за українцями, та що пошта помилково занесла нашу „Свободу" на його адресу.

Отже завдяки „Свободі" ми пізналися і вже віднайшли кілька українських родин. Ми рішили спільно святкувати Великодні свята 13-го квітня та при нагоді обговорити справу зорганізування українського життя в Ст. Петербурзі

Тому просимо всіх українців з Ст Петербурґу і околиці, щоб прибули на перші збори і святочну перекуску на Великдень 13-го квітня.

По інформації заходіть, пишіть або телефонуйте:

Michael Pochmursky
2222—16th Street North
St. Petersburg 4, Fla.
Tel. 79-0163

М. Похмурський

Клівленд, Огайо

З праці Відділу ТУІА

Відділ Товариства Українських Інженерів Америки в Клівленді влаштував 25-го січня ц. р. Ювілейні Святкування, зв'язані з 60-річчям заснування Товариства Українських Студентів Політехніки „Основа" у Львові та Політехніки у Києві.

На програму святкувань складались Конференція, Бенкет з мистецькою програмою і Забава.

Конференцію, що почалась в 9-тій год. ранку, відкрив Голова Управи Відділу кол. Роман Трешньовський, вітаючи Голову Централі ТУІА інж. Жуковського, що прибув на це свято з Ню Йорку — та позамісцевих і місцевих гостей. Погана сніжна погода не дозволила многим, що заповіли свій приїзд, прибути на згадані святкування.

Привіт в імені Головної Управи ТУІА і Нюйоркського Відділу передав інж. Жуковський, після чого вислухано привіти від місцевих організацій та відчитано переслані поштою.

Доповіді започаткував кол. Михайло Курах доповіддю на тему: „Українські інженери в громадському житті". В докладному історичному перекрою представив прелеґент слухачам розвиток техніки, промисловости та технічних наук в Україні від початків князівської держави до наших днів і участь в тому наших техніків, інженерів та науковців, які найбільше причинились до розбудови нашого народного господарства, фахового шкільництва та прикладних наук взагалі, даючи свій вклад і в розвій техніки та промисловости.

В другій доповіді п. н. „Міжконтинентальні ракети", кол. Юрій Гончаренко подав огляд головних типів ракетних стрілен, принцип їх ділання та стадію їх розвитку. Старанно опрацьована доповідь молодого інженера, що працює в летунській промисловості, була ілюстрована світлинами.

Після одногодинної, обідової перерви, доповідь на тему: „Автоматизація праці" — виголосив кол. В. Гнатківський. Молодий інженер будови літаків підійшов до теми з матеріяльної, соціологічної та психологічної точок погляду, з'ясовуючи погляди на справу автоматизації представників науки, капіталу і робітництва та подаючи найновіші здобутки автоматизації і її великі перспективи в будучності.

Останньою була доповідь кол. Ярослава Кузьмина п. н. „Металюргія в Україні". Прелеґент подав розвиток металюрґії України від найдавніших часів до наших днів. Послуговуючись ґрунтовно опрацьованим статистичним матеріялом, доповідач в переконливій формі представив слухачам фактичний стан металюргії в Україні, а виготовлені ним діяграми ілюстрували наглядно колоніяльний визиск України окупантом в минулому і в сучасному. Оживлена дискусія після доповідей, свідчила наявно про їхню вартість, які, можливо, будуть видані друком.

Бенкет з мистецькою програмою почався о год. 7-мій вечора. Виконавцями мистецької частини були: Ія Мацюк — сопрано з Арґентини, Осип Марцінюк — тенор, Ірина Заячківська-Гаврилюк — фортепіянове сольо, Дарія Голубець — мелодеклямація, дебют новоствореного квінтету пластунок (Марта Попель, Оксана Плюйко, Дарія Голубець, Віра Грабець, Марта Гірняк) та чоловічий квартет (Кульчицький, Кассараба, Трешньовський, Шарко). Солістам і квінтетові акомпанювала Ірина Заячківська - Гаврилюк, чоловічому квартетові — Віра Грабець.

Конферансієрку вів кол. Мирон Шарко. Веселий і піднеслий настрій мистецької програми перенісся на останню частину імпрези — забаву, що оживлена великою кількістю молоді та добірною музикою протягнулась до 2-ої год. ночі, залишаючи у приявних враження вповні вдалої імпрези.

В. Ь.

Про українську виставку у Плейнфілді, Н. Дж.

Капеля Бандуристів ім. Гната Хоткевича

В день відкриття української виставки в Публичній Бібліотеці в Плейнфілді відвідало її понад 600 людей, всіх відвідувачів було понад 3,500. У вступній промові конґресменка пані Елизабет Дваєр, яка дуже прихильно ставиться до українських змагань, вказала, що Україна це найбільша нація за залізною куртиною, що своєю територією перевищує Британію, Францію, Німеччину, Італію, а населенням понад 45 мільйонів Францію, Італію і Англію. Пані Дваєр сказала, що Україна в 1918 році відновила свою незалежність проголошенням IV Універсалом Самостійности Української Народної Республіки, але по кількох роках затяжної боротьби з большевиками, Українська Народна Республіка була окупована большевиками. Панування большевиків на Україні протягом 38 років — це роки релігійного переслідування та знищення автокефальної православної та греко - католицької церкви на Україні, це роки ліквідації найкращих патріотів української нації, та заслання понад 6 мільйонів українців до невільничих таборів в Сибіру.

Протягом першого тижня виставки доброю фреквенцією тішилася п-ні Ярослава Ощудляк, яка демонструвала писання Великодніх писанок та притягала увагу американок. Панна Славка Сурмач, подаючи опис кожної світлини, показом своїх оригінальних світлин, зроблених в Україні, перенесла всіх присутніх на виставці до столиці України — Києва. Присутні бачили красу Дніпра, культурно-історичні пам'ятки української столиці, а також зубожіння українських колгоспників селян. Мистецьким оформленням, уложенням та розміщенням експонатів керувала пані Гординська, яка не жаліла ні труду, ні часу, щоб приїжджати з Верони до Плейнфілду та пізно вночі вертатися додому. В цій роботі їй допомагали пані Бутс, асистентка директора Публічної бібліотеки і пані Маруся Серна. 16 березня перед виступом Капелі Бандуристів ім. Гната Хоткевича директор Публічної бібліотеки, вітаючи відвідувачів та представників місцевої влади міста Плейнфілду, відчитав листа і телеграму, надіслану губернатором стейту Ню Джерзі Робертом Майнером і сенатором Кліффордом-Кейсом, які зложили ґратуляції з приводу влаштування виставки культури і історії українського народу. Крім виступів представників міста Плейнфілду, публіка оваційно прийняла виступ знаного американця українського роду в стейті Ню Джерзі, комісара повіту Гудсон пана Марселя Ваґнера. В той день Капеля Бандуристів ім. Гната Хоткевича під мистецьким керівництвом Романа Левицького та танцювальна школа під керівництвом пана Василя Полевчака з Елизабету, змушені були дати подвійні виступи для присутніх, бо ґалерії Публічної бібліотеки не могли помістити, як подавала місцева американська преса понад 1,500 осіб. Між іншим треба відмітити, що кожного дня в місцевій американській пресі „Плейнфілд Курієр Нюс" були вміщувані статті про українську виставку з детальним описом всіх експонатів та їх походженням із земель України і перебіг всіх мистецьких імпрез, які відбувалися під час виставки.

Щира подяка та признання належиться Левчанові з Асторії, Лонґ Айленд, за безкоштовне випозичення трьох фільмів: „Гуцульщина", „Карпатська Україна" та „Українсько - канадійський фестиваль", які з успіхом висвітлювано під час виставки, дальше всім організаціям та учасникам імпрез, які виявили велику здисциплінованість та зрозуміли вагу цієї виставки, прибуваючи навіть з дальних міст, як Ню Йорк, Нюарк, Ірвінґтон та Елизабет, щоб звеличати своєю участю українське мистецтво перед чужинцями, дальше виставковому Комітетові, до якого входили пані з СУА, Відділу 28 з Нюарку (голова пані Анна Настюк), пані з СУА, Нюбронсвік, Відділ 65 (голова пані Анна Ратич), пані з СУА, Елизабет, Відділ 24 (голова пані Марія Процак), і пані Анні Ярема, яка очолювала жіноцтво місцевого Товариства Івана Франка, Відділ 372 УНСоюзу, та панам членам Товариства ІванаФранка, Відділ 372 УНС, Василеві Яремі, Йосифові Яремі, Юркові Лонишинові, Володимирові Серні і Дамянову Ґечові, які безпосередньо зайнялись роботою при влаштуванні української виставки.

На закінчення виставки 22-го березня під час останньої імпрези, передано пані Бутс різьблений інкрустований Альбом, уфондований Товариством Івана Франка, Відділ 372 УНС з Плейнфілду, як пам'ятку і подяку за її моральний протекторат над українською виставкою.

Під час виставки було замітне, що наше мистецтво є найкращою пропаґандою для української справи, яка краще переконує чужинців, як словна арґументація, і тому влаштування мистецьких вистав є не тільки доцільне і побажане, але обов'язкове, якщо ми хочемо, щоб нас чужинці пізнали та оцінили як націю, яка хоче жити самостійним життям. В цей спосіб чужинний світ може побачити велике багатство культурних надбань, нашу снагу до свободи та зрозуміти також незвичайно складні відносини, в яких приходилось і приходиться жити українському народові на його рідних землях.

Подав **Д. Г.**

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПОВІДОМЛЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

У СПРАВІ 5-ГО КУРСУ УКРАЇНОЗНАВСТВА НА „СОЮЗІВЦІ"

Культурна Комісія Українського Народного Союзу повідомляє:

Продовжуючи акцію знайомлення американсько-української молоді з історією і культурою Українського Народу, започатковану в порозумінні з Лігою Української Молоді Північної Америки чотири роки тому, проголошується оцим вписи на черговий, 5-ИЙ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА, що відбудеться в цьому, як і в попередніх роках, у місяці серпні на „Союзівці", вакаційній оселі Українського Народного Союзу біля Керґонсон у стейті Ню Йорк.

1. Курс триватиме від понеділка, 4-го серпня, до п'ятниці, 29-го серпня.

2. На курс приймається хлопців і дівчат українського роду у віці від 16 до 21-го року життя, при чому члени УНСоюзу мають першенство.

3. Курси матимуть, як і в минулому році, три ступні: перший для початківців, другий для середньо і третій для більше заавансованих у предметах навчання. У системі навчання, яке вестимуть, як і попереднього року, проф. д-р Василь Стецюк і проф. Іван Близнак, передбачається ряд доповнень і вдосконалень.

4. Головні кошти курсів покриває Український Народний Союз. Курсанти платять тільки по 120 долярів за всі чотири тижні побуту і прожитку на цій вакаційній оселі та за самі курси, включно з научним матеріялом.

5. Зголошення на курс приймається до 31-го травня ц. р. При зголошенні аплікант повинен подати: Ім'я і прізвище; дату і місце народження; точну адресу; свою освіту, зазначуючи чи і наскільки володіє українською мовою; чи є членом УНС і, якщо так, в якому Відділі; ім'я батька і матері; стан свого здоров'я. До подання необхідно долучити щонайменше половину оплати, себто $60, які — на випадок відмовного полагодження подання чи його відкликання аплікантом, будуть в цілості йому повернені.

При цьому закликаємо Відділи УНСоюзу, як і поодиноких членів УНСоюзу і громадян, щоб мали на увазі велике значення цих курсів для виховання нашої молоді — наших спадкоємців та піддержали їх фундаціями стипендій для незаможних, але охочих до науки студентів.

ЗА КУЛЬТУРНУ КОМІСІЮ УНСОЮЗУ:

Д. Галичин, голова; **А. Драган**, секретар.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

СВЯЧЕНЕ НА ФОНД КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ!

— ДОПОМОЖІМ —
Капелі виконати ролю культурного амбасадора України у вільному світі!

Пожертви слати на адресу:
FRIENDS OF THE UKRAINIAN BANDURISTS CHORUS, Inc.
P. O. Box 119 Hamtramck Br., Detroit 12, Mich., USA

Українці столиці ВАШИНҐТОНУ та ОКОЛИЦЬ!

СЛУХАЙТЕ

УКРАЇНСЬКУ ВЕЛИКОДНЮ РАДІОПЕРЕДАЧУ

в НЕДІЛЮ, 13-го КВІТНЯ 1958 р.
від год. 8:30 до 9:00 ранку,
з радіостанції WOL на хвилях 1450 AM та 98.8 ФМ,
яку надаватиме ПЕТРО ЗАДОРЕЦЬКИЙ, заходами української крамниці п. н.
Trident Radio & TV Sales and Service, Accokeek, Md.

Хто з вашинґтонських українців бажав би слухати свою радіоавдицію, бодай раз в тижні, хай пише в цій справі до заряду станції на таку адресу:
Radio Station WOL, 2000 P. Street, N. W. Washington, D. C.

Та покищо, з нагоди
СВІТЛОГО ПРАЗНИКА
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
СЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ
в кожну українську хату, засилає тією дорогою
ПЕТРО ЗАДОРЕЦЬКИЙ з Рідною

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!

3 сеанси кожного дня під час Великоднього тижня
10:00 — 2:30 — 8:30

Резервуйте місце вже тепер на досконалий фільм в TODD-AO!

Улюблена музика, 3-вимірний фільм, продукції в повних кольорах.

Кожного вечора о 8:30 год. веч.
В середу, суботу, і неділю програми о 2:30 год. п. пол.

RODGERS and HAMMERSTEIN'S SOUTH PACIFIC
Produced by BUDDY ADLER Directed by JOSHUA LOGAN
CRITERION

В нашій КНИГАРНІ можна замовити:

Юрій КЛЕН: **ПОПІЛ ІМПЕРІЇ** (опр.)	$ 3.65
Ольга ДОБРЯНСЬКА-КОРЕНЕЦЬ: **ЗШИТОК МАЛОГО МОНГОЛА** (брош.)	.60
Wolodymyr JANIW: **THE BATTLE OF KRUTY**	.50

Належність просимо слати ЧЕКОМ або ПОШТОВИМ ПЕРЕКАЗОМ:
"SVOBODA"
81-83 Grand St., (P. O. Box 346), Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВИТЕРСЬКА ЦЕРКВА
36 Harrison Place — IRVINGTON 11, N. J.

ВЕЛИКОДНЄ УКРАЇНСЬКЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

відбудеться
в НЕДІЛЮ, 13-го КВІТНЯ 1958 року.
СВЯТОЧНУ ПРОПОВІДЬ
виголосить бувший пастор
Василь КУЗІВ

Вітаємо Вас БРАТИ й СЕСТРИ радісними словами ХРИСТОС ВОСКРЕС! Своїм ПРЕСВІТЛИМ ВОСКРЕСІННЯМ сповнив наш СПАСИТЕЛЬ серця засмучених учеників невимовними скарбами: СПОКІЙ й РАДІСТЬ. Вони не затаїли її, а ділились нею навіть ціною власного життя. На це ВЕЛИКОДНЄ БОГОСЛУЖЕННЯ запрошуємо Вас з Родинами й Знайомими Вашими, щоб разом нам в християнській спільноті ділитись цією апостольською радістю, та віддати ВОСКРЕСШОМУ ХРИСТОВІ належний ПОКЛІН за доконане НИМ спасіння для душ наших.

Остаємось з ХРИСТОВИМ ПРИВІТОМ!
ЦЕРКОВНА РАДА

ПОЧАТОК Богослужень — 10 год. рано.

Хочете довідатися правду про наші визвольні змагання — ТАК КУПІТЬ:

Степан РІПЕЦЬКИЙ: **Українське Січове Стрілецтво**	$ 6.00
Ген. Олександер УДОВИЧЕНКО: **Україна у війні за державність**	4.00
Сидір ЯРОСЛАВИН: **Визвольна боротьба на Західньо-українських землях у 1918-23 рр.**	3.00
Петро МІРЧУК: **Українська Повстанська Армія 1942-1952**	3.00
С. ТОВІЛЕВИЧ: **Рідні Гості.** (Спогади про УСС на Україні)	0.50

Належність за книжки просимо слати ЧЕКОМ або ПОШТОВИМ ПЕРЕКАЗОМ.
"SVOBODA"
P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

Книжкові НОВИНИ

В РЯДАХ УПА
Збірка споминів був. вояків Української Повстанської Армії — стор. 352 .... (в оправі) $ 3.50; (в брошурі) 2.75

БОРИС ЦИБУЛЬСЬКИЙ:
ШЛЯХАМИ КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ
Стор. 96 .... (в брошурі) $ 1.00

Належність просимо слати ЧЕКОМ або ПОШТОВИМ ПЕРЕКАЗОМ:
SVOBODA
83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ НЮАРКУ і ОКРУГИ

скликає

на НЕДІЛЮ, 27-го КВІТНЯ 1958 р.
у приміщенні **УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ в НЮАРКУ** при 180 Вільям вул.

СТЕЙТОВУ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНУ НАРАДУ

до участи в якій запрошує
Вш. Конвенційних Делеґатів, Урядовців та Представників Відділів УНСоюзу Ню-джерського стейту, а саме:

3, 14, 25, 27, 37, 42, 64, 65, 70, 76, 97, 104, 116, 133, 142, 143, 152, 155, 168, 170, 171, 172, 182, 196, 209, 213, 219, 234, 245, 261, 270, 272, 275, 281, 286, 287, 294, 306, 312, 315, 322, 331, 332, 342, 344, 347, 349, 353, 359, 366, 371, 372, 378, 380, 394, 413, 459 і 490.

В нараді візьмуть участь Головні Урядовці УНСоюзу.

На нараді будуть обговорені дуже важливі справи, тому всі Делеґати та Представники Відділів, повинні обов'язково, взяти в ній участь.

ПОЧАТОК точно о 2-ій год. по полудні.

За Окружний Комітет:
Юліян Баранюк, голова — **Василь Салабун**, касир
д-р Осип Утриско, секретар

Наукове Засідання Вашингтонської Групи УВАН у ЗДА

22-го січня у Вашингтоні відбулося чергове засідання місцевої групи Української Вільної Академії Наук у ЗДА. Це засідання було присвячене мовознавчим проблемам. Першу доповідь на тему „До проблеми формування української мови" зробив П. К. Ковалів. Доповідач зазначив, що прихильники теорії родовідного дерева в питанні формування східньо-слов'янських мов, звичайно, дотримуються принципу наявности в цих мовах спільних прикмет, які нібито дають підставу зводити ці мови до „спільноруської прамови". Але, на думку доповідача, це велика методологічна помилка, бо мірилом близькости мов мають бути не зовнішні, а внутрішні прикмети, тобто структурні особливості мови, що мають лежати в основі дослідів споріднености слов'янських мов взагалі і східньослов'янських зокрема. Східньослов'янські мови, — зазначив проф. Ковалів, — типологічно належать до окремих фонологічних систем. Формування цих систем своїми початками сягає доби розпаду типологічної одности, тобто доби праслов'янської. Все це дає підставу зробити висновки, що теорія родовідного дерева, як і побудована на її основі теорія „спільноруської прамови" не задовольняють вимог сучасної науки.

В кінці своєї доповіді проф. Ковалів скритикував сучасні совєтські праці з історії української мови, які фальшують історичні факти, виходячи з тенденційних, ненаукових концепцій.

Другу доповідь на тему „Синтаксичні функції прийменника „за" в українській мові" зробив П. Одарченко. Тут подано аналізу різних відтінків значення, що їх висловлюють сполучення прийменника „за" з відмінками іменників. Прийменник „за" з знахідним відмінком означає просторові значення (напрямок руху, обмеження дії щодо місця), часові значення, обставинні значення способу дії, причини, міри і ступеня, мети тощо. Різноманітні відтінки значень мають також сполучення прийменника „за" з орудним відмінком, а також і з родовим відмінком.

Доповідач відзначив хибне вживання конструкцій з „за", а також хибних конструкцій з іншими прийменниками, де згідно з нормами української літературної мови треба вживати конструкції з прийменником „за". Наприклад, треба казати „за Грушевським" (а не „після Грушевського"), „за його згодою", а не „по його згоді", „за програмою", а не „по програмі". Бувають випадки неправильного вживання конструкцій з прийменником „за" під впливом російської мови. Такі звороти треба заміняти відповідними українськими зворотами. Наприклад, треба вживати: „Він поїхав незабаром після мене (а не „за мною"), „тепер моя черга (а не черга за мною), „треба казками розвивати дітočу фантазію (а не „за допомогою казок"), „треба братись до науки" (а не „за науку"), „поїхав у ліс по дрова" (а не „за дровами"), „доглядати хворого" (а не „за хворим").

Кожний відтінок значення, висловлений сполученням прийменника „за" з різними відмінками доповідач проілюстрував численними прикладами, взятими з українського фольклору та з творів клясиків української літератури.

Обидві доповіді викликали жваве обговорення серед присутніх на засіданні.

П. В.

● **Інженерський бюлетень** повідомляє, що число контрактів в будівельному промислі збільшується, і це можна вважати за знак поліпшення економіки країни.

ПОДЯКА

Всемогучий Господь покликав до Себе, дня 7-го березня 1958 року,

НАШУ НАЙДОРОЖЧУ ДРУЖИНУ, МАМУ, СЕСТРУ і ТЕТУ,

бл. п. ІРИНУ ГУНДЯК
з роду Тарбей

В ці дні глибокого смутку багато наших Друзів стали коло нас під хрестом нашої невіджалуваної втрати. Усім Вам, Дорогі наші Друзі, не маємо змоги особисто подякувати, отже цією дорогою приносимо вислови глибокої вдяки за відвідини Тлінних Останків Покійної, за Св. Літургії, за вінки і телеграфічні та листовні заяви співчуття.

Зокрема дякуємо Всеч. о. Митрату Андрію Кущаку за похоронні Богослужби і прощальне слово і Всч. о. Петру Мелеху, який сослужив у похоронних обрядах. Дякуємо Впр. і Всч. Отцям — д-ру Володимиру Клодницькому, Петру Мелеху, Михайлу Запарнюку, Теодору Форостію, Дмитру Лицишину, Григорію Пипюку й Омеляну Мицику за відправи Панахид коло домовини Покійної. Глибока подяка Високопреосвященним Владикам Богдану і Палладію за надіслані кондоленції; — за приявність на Похороні і на місцях відслужені Св. Літургії Впр. і Всч. Отцям — Григорію Хомицькому, Іларіону Вроблевському, Андрію Іванишину, д-ру Володимиру Левицькому, Петру Білоню, Андрію Беку, Івану Петриканину, Івану Шнуреру, Петру Ковальчику, Миколі Федоровичу, Віталію Коваленку, Константину Созанському, Василю Харіщаку, Василю Чекалюку, Оресту Іванюку, Димитрію Савці, Иосифу Желехівському, Роману Качмарському, Василю Махнику, Евстахію Писару, Павлу Дармоцю, Роману Мельниченку, Ананії Сагайдаківському, Василю Кушілю, Степану Сидору, також о. Михайлу Соловію, ЧСВВ, і всім іншим, що Їх імена могли в теперішній ситуації бути поминені.

Найщиріша подяка Церковному Комітетові і Членству Української Православної Церкви Св. Вмч. Димитрія в Картереті, Н. Дж. і з нею злучених Організацій — Сестрицтва Св. Покрови, Т-ва Св. Анни, Т-ва Опіки над Недільною Школою та Учителям і Учням тієї Школи, Чоловічому Клюбові Св. Димитрія, Церковному Хорові, старшому й молодшому Дівочим Кружкам Св. Марії, Відділові Організацій Пластунів, Олтарній Дружині, Т-ву „Запорозька Січ", 342 Відд. УНСоюзу, Т-ву Тараса Шевченка, 183 Відд. УРСоюзу, які щиро поділяють нашу втрату, за все, що Вони нам учинили в нашій жалобі і пошану виявлену Покійній, а зокрема Тим, „хто зложив пожертву на фонд Іконостасу, який був започаткований на Її спомин".

Глибока подяка Парафіям, Сестрицтвам та поодиноким Членам з Нюарку, Трою, Бриджпорту, Майнерзвіллу, Вілмінгтону, Пассейку, Шикаго, Йонґставну, Клівленду, — одним за відвідини, за приявність на Похороні, іншим за вінки і кондоленції; дякуємо Впов. пп.: Антону Батюку, президенту УРСоюзу і Його Дружині, адв. Михайлу Пізнаку, заст. президента УНСоюзу і Його Дружині, Ярославу Падоху, Александру Галелюку, Степану Шумейку, Степану Дембицькому, полк. Володимиру Кедровському і Його Дружині, Борису Хоптяку, Теодозію Хоптяку, Редакціям „Свободи", „Народної Волі", Петру Тибору, Катерині Доманчук, Миколі Бервінчаку, Родинам — Волянських, Кавенських, Мортсі, Яблонських, Ганьошинів, Капелюхів й інших, — Українській Православній Лідзі, ляйтенанту Степану Лескі (з Німеччини) — Усім, хто допоміг нам у несенні нашого хреста.

І Всім, Кого ми не згадали поіменно, не відаючи, або забувши, — нехай Вам винагородить Господь за Ваші добрі, чутливі серця, за кондоленції, за Молитви, за все, що Ви для нас були ласкаві вчинити.

о. ІВАН ГУНДЯК — муж
МИРОСЛАВА ГУНДЯК-ПАЛЕГОНКІ — донька і зять **ЙОСИП**
МАРІЯ КОВАЛЬ — сестра з дітьми і внуками
ЮЛІЯ РЕЙ — сестра і її муж **ГЮБЕРТ**
МИХАЙЛО ТАРБЕЙ — брат

Картерет, Н. Дж., 31-го березня 1958 р.

Спорт

УСК Ню Йорк — тратить одну так цінну точку

Бруклин С. К. — УСК Ню Йорк 2 : 2 (1 : 1)

30-го березня 1958 р. — Довго очікувані і американськими німцями, ну і нашою українсько-американською громадою футбольні змагання між Німецьким Спортовим Клюбом Бруклин та УСК Ню Йорк є вже за нами. Вислід їх — ремі, значить справа мистецтва Ліґи далі залишається відкритою. Вправді Гобокен С. К. має втрачених тільки 6 точок, а УСК — 7, Бруклин і Греки по 9, але Бруклин в теперішньому складі повинен би перемогти Гобокен і тимсамим і далі бути в ряді кандидатів на мистця.

Бруклин С. К. приготовлявся до цих змагань дійсно серйозно. Маючи в своїх рядах таких змагунів, як Шумахер, Шіллінґ, Нюман, Бухгольц, Шулдер, далі тренера (і змагуна) ЛіґиГербергера, хотів за всяку ціну відплатитися УСК-ові за програху першої піврунди. Накинувши дуже сильне темпо, та маючи до помочі вітер, в першій половині гри, Бруклин мав таки замітну перевагу в полі. Але УСК теж не дармував і хоч менше часто, проте дійсно поважно загрожував ворота Бруклину. Використовуючи помилку Цьолка в 18-ій хвилині гри Бруклин добуває перші ворота. Проте в 39-ій хвилині Василькевич гострим стрілом добуває вирівнання.

В другій половині УСК грає з вітром і відразу переходить до наступу і, замість того, щоб здобути ворота для себе, дає змогу Бруклинові здобути ведення знову. Але змагуни УСК-у рішили не програвати змагань і тому кидають в бій усі свої сили. Нагоди до добуття воріт множаться, але з ними теж і спроможність їх використати не везе. Бруклин грає гостро, іноді брутально, що особливо відчуває на своїх ногах Поллок, але суддя чомусь не завжди реаґує на це. Одного „фовля" таки „побачив" і диктує вільного до Бруклину. Поллок виконує його, б'є на ворота, а Олинець знаменитою „головкою" перехоплює цей стріл і добуває другі ворота для УСК-у. Ще 15 хвилин до кінця. Бруклин бориться розпучливо, але ані Поллок, ані Голюка, ані Аридт не можуть знайти воріт противника. В тому часі Бруклин мав дійсне щастя і свисток судді та одна точка були все таки для нього дуже приємною „новиною" . . .

Противник грав технічно дуже добре, остро, та з великою волею перемоги. УСК крім згаданих прикмет противника мав „пеха" в стрілах. Гаврилюк, Олинець, Наливайко в помочі, Василькевич та Поллок в атаку грали все таки краще, як пересічно . . . хоч всі інші теж виявили, що УСК є тепер в добрій формі. Гота та греки повинні програти проти УСК-у.

Склад УСК-у: Цьолко, Шміґель, Підгородецький, Наливайко, Гаврилюк, Олинець, Поллок, Луцишин (Колодій) Голюка, Аридт, Панкевич. Інші вислíди УСК-у того тижня: Айнтрахт С. К. новаки — УСК-новаки 2 : 0; УСК-учні — Айнтрахт С. К. учні 1 : 0; УСК-юніори „Б" — Готте С. К. юніори „Б" — 1 : 0; Бруклин С. К. юніори — УСК юніори „А" 0 : 4; Бруклин С. К. резерва — УСК рез. 2 : 1; Готте С. К. рез. „Б" — УСК рез. „Б" — 1 : 1.

На сім відбутих змагань — виграно 3, програно 2, та два реміси. Відношення воріт — 10 : 11 в користь УСК-у.

(ік)

ЗІ СПОРТОВОГО ЖИТТЯ В КЛІВЛЕНДІ

Приготовляючись до тяжких розгривок за першенство ліґи, футболісти УАСТ „Львів" почали сезон вчасніше — товариськими зустрічами. Користаючи з вчасного весняного тепла, розіграно вже троє змагань на площі „Бруксайд-парк". Крім того дві гри в сімковому турнірі в залі. Коли про останні мало можна сказати, з огляду на примітивний спосіб їхнього переведення (маленька заля не давала найменшої змоги на якунебудь комбінацію), то вже перші гри на площі, дають підстави сподіватись від Львовян значно кращих осягів, як у минулому році. Великий вклад праці ланкового п. Жиґи і тренера п. Радзикевича та поважне ставлення до справи змагунів — дало у висліді перші наслідки, у формі високої перемоги в дні 30. березня над „Польонією".

Наш противник, що в минулорічних розгривках у всіх змаганнях втратив лиш одну точку (ремі з Львовом 4 : 4) та добув віцечемпіонат ліґи — цим разом був комплетно здеклясований нашою одинадцяткою, що виказала добру кондицію, швидкість і технічне заавансовання. Форма кращих змагунів команди: Пришляка, Капустянського, Гурина, Купчака, Личка Фльореска була дуже добра а, їхні заграння й стріли „першої води" і треба сказати, що було правдивою сатисфакцією обсервувати їхню гру в той день. Інші не уступали їм завзяттям і охотою до гри — що в цілості дало цікаву й високоякісну гру. Змагання скінчились перемогою Львова 8 : 0 (4 : 0). Ворота стріляли: Гурин 4, Капустянський 2, Купчак 2. Склад команди: Норка, Пришляк, Диґан, Жиґа, Гіляревич, Петрина, Клек, Гурин, Капустянський, Фльореско, Купчак, Личко, Гіщинський.

Відбиванкова секція не добилась може вислідів, що ми їх сподівались — не менш треба підкреслити їхню добру технічну форму та високий рівень гри. Чоловіки добули в розгривках за першенство міста 3-тє місце, на турнірі СУАСТ Північ в Шикаґо теж 3-тє місце. В показовій грі між „олд старс" ліґи „Борд оф едукейшен" та ліґи „ІМКА", в красках першої змагалось три наші змагуни: Стецура, Вирста й Міросвський. В інших грах крім згаданої трійки, виступали: Плюйко, Копцюх, Сахно, Древницький й Шарко. Жінки закінчили розгри за першенство міста на 3-му місці, в турнірі СУАСТ Північ здобули 2-ге місце. Склад команди: Дубас І., Голубець Д., Михальчук О., Лукіянчук М., Лиса О., Миськів І., Попель М., Грушкевич М.

Секція настільного тенісу („пінґ-понґ") не розвинула в цьому сезоні ширшої діяльности, що з огляду на вісліди в попередніх роках та кваліфікації поодиноких змагунів дає підстави до турбот за будучність ланки. В розграх за першенство СУАСТ Північ чоловіки не взяли участи, жінки добули дружиною 2-ге місце та в індивідуальних розгривках 2-ге (Дубас І.) й 4-те місце (Михальчук О.). Турніру за клюбове першенство досі не переведено.

Легкоатлети, з невтомним ентузіястом Т. Яцишином на чолі, покищо вичікують тепла, сонця та обіцяної управою міста скічні й біжні. Обсервуючи запал молодих змагунів в минулорічних пробах за Відзнаку Фізичної Справности та на пластових виступах — можна очікувати, що ця ділянка принесе в цьому році великий ріст і числа вправляючих і їхніх осягів.

Гордістю клюбу та прикладом для всіх інших ланок є секція шахістів, що добилась в цьому році великого успіху, займаючи в розгривках за першенство міста в клясі „Б" перше місце та аванс до кляси „А". З розіграних 7-ох змагань, виграно шість „до зера", добуваючи тим славу одної з кращих команд міста. Не має сумніву, що й у вищій клясі Львовяни будуть твердим противником для реномованих „майстрів" та здібними до неодної несподіванки. В барвах української команди виступали: Трач, Міхняк, Коссак, Капустій, Стефанюк М., І., В., Фішер та Парута. У внутрішньо-клюбовому турнірі, після 11-тої рунди — веде Р. Міхняк $9\frac{1}{2}$: $1\frac{1}{2}$ пунктами перед Парутою ($1\frac{1}{2}$ вт. п.), Німиловичем ($2\frac{1}{2}$) Стефанюком (3), Мацишою (3) і Капустієм (4).

М. О.

ГЕНЕРАЛ САРНОФ ДІСТАВ ДИПЛОМ ЗАКІНЧЕННЯ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

Ню Йорк. — Дейвід Сарноф — голова Радіової Корпорації Америки, резервовий генерал і власник докторатів "honoris causa" від численних університетів — аж тепер дістав диплом закінчення середньої школи (high school). Він прибув до ЗДА з Росії коли мав 9 років, і, маючи 15 років, почав працювати як післанець та не мав часу формально закінчити середню школу, хоч приватно вивчав електричну інженерію.

● **Західньо - німецький хемічний концерн „І. Г. Фарбен" признав $7,000,000 на відшкодування жидам, колишнім примусовим робітникам, що їх постачали тому концернові німецькі кацети, передусім ославлений кацет в Освєнцімі (Авшвіц). Серед пошкодованих, яким признано рекомпенсату, є 10% християн.**

Український Народний Союз це суто демократична українська братська організація. Стати її членом, — це не тільки забезпечити себе і Ваших рідних матеріяльно. Це значить, бути співвласником його надбань і вибирати, чи бути вибраним в його керівні органи.

14-річна донька Ляни Тирнер вбила напасника своєї матері

Черил Крейн на поліційній станиці в Беверлі Гиллс у Каліфорнії під час відбивання пальців.

Голлівуд, Каліфорнія. — 14-річна донька 38-річної кінової зірки Ляни Тирнер Черил Крейн вбила представника підземного світу 32-річного Джанні Стомпанато, який із любовними замірами впродовж місяців перебував в товаристві її матері, що була чотири рази розведена. Тирнер також був тричі розведений. Донька чула погрозу Стомпаната своїй матері, пішла до кухні, взяла кухонний ніж і поранила неуспішного коханка своєї мами в живіт так, що він таки на місці згинув.

Посадник Ню Йорку предкладає майже двобільйоновий бюджет

Ню Йорк. — Посадник Великого Ню Йорку Роберт Ваґнер предложив бюджет на новий фінансовий рік, який і в приходах і видатках становить 1,997,000,000 долярів. Між прибутками найбільшу позицію (47% — $938,100,000) становлять прибутки з нерухомостей. Прибутки з податків від проданих товарів виносять 28% — $558,300,000; допомога від стейту — 18.3% — $365,600,000; федеральна допомога 4.4% — $88,500,000 і з інших джерел — 2.3% ($46,500,000). У видатках на першому місці йдуть видатки на шкільництво — 20.6% ($410,400,000); на відсотки від довгів — 17.4% ($348,500,000); на шпиталі і опіку над здоров'ям — 11.7% ($234,000,000); на добродійні цілі — 11.4% ($228,400,000); на поліцію — 7.7% ($153,600,000) і на пожежну сторожу — 3.9% ($78,800,000).

● **Генерал-поручник Джеймс М. Гевін**, який зрезиґнував із дослідної армійської установи на знак протесту проти уряду, що „занедбує продукцію керованих ракет", дістав працю в приватній фірмі Артура Д. Літтла.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Управа Б-ва „Мир", Відд. 324, повідомляє, що Надзвичайні збори відбудуться у вівторок, 8-го квітня 1958 р., о год. 7:30 веч., в Українській Громаді під ч. 800 Н. 23-тя вул. Ціль зборів: вибір делеґата і його заступника на 24-ту конвенцію УНСоюзу. — Струк, секр.

Goscicki's Meat Market
Фелікс ГОСЦІЦКІ і син — власники
поручає на ВЕЛИКОДНІ СВЯТА добірні
КОВБАСИ: краківські, краяні, сікані, свіжі і вуджені — **КИШКИ** й інші **ВУДЖЕНИНИ**, приладжені на крайовий спосіб.
ПОЛЬСЬКІ ШИНКИ в пушках — **ШИНКИ** вуджені, готові до їдження — **ШИНКИ** свіжі.
СВІЖЕ М'ЯСО і ДРІБ.
НАБІЛ — ТІСТА і товари в пушках.
352 — 16th Avenue IRVINGTON, N. J.
Tel.: ES 3-6637

ЛІКИ — це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!
Висилаємо до Европи. — Ґарантія доставн.
— Мито оплачується тут. —
— Висилаємо летунською поштою. —
Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Orinase (diabetes).
СПЕЦІЯЛІСТИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ РЕЦЕПТ ПОЛАГОДЯТЬ ВАШІ РЕЦЕПТИ ТОЧНО.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ для хворих на туберкульозу — артретизм — ревматизм — діябетиків — з високим тисненням крови і т. д.
Говоримо українською, російською і польською мовами.
Пишіть, або телефонуйте:
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street, NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

ЗДОРОВІТЬ
на Великдень
ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ
ПРЕГАРНИМИ КАРТКАМИ
В кольорах, з гарними українськими святочними побажаннями.
КАРТКИ ВИГОТОВЛЕНІ НА ПІДСТАВІ ОРИҐІНАЛЬНИХ ВЗІРЦІВ ЗНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ-МАЛЯРІВ.
Найбільший вибір у Книгарні „СВОБОДИ"
Ціна 10 ц. за штуку.
Svoboda Book Store
83 GRAND STREET JERSEY CITY 3, N. J.

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ!
ЗАЖИЙТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-ра И. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь краще.
Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра МІЛЛЕРА, п. н.
"J. M. L. Herb Compound # 6" а вже завтра почуєтесь краще. **Зілля це повинно находитися, як перша поміч, у кожній хаті.**
Ціна одної пачки, враз із поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.
Висилаємо також наше зілля до всіх країн Европи.
Пишіть зараз долучаючи чек, або Money Order, на адресу:
THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4039. В пошукуванні за ворогом.

Коли Голяр доповів, що він бачив інших людей, Тарзан зрозумів, що Бен Лінтон десь в околиці, і зібрав своїх волохатих товаришів для переслідування.

Але вони пройшли лише кілька миль, як мавполюд остеріг їх, щоб були обачними . .

Внизу походжав, нічого не підозріваючи, вартовий . . . Вони вже дійшли до місця, де починався табір Лінтона!

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
ПИСАНКИ
гуцульські, бойківські, та інші.

● **КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ** ●

ВИЙШОВ З ДРУКУ
ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ
о. Семена Гаюка
п. з.:
„НА БОЖІЙ НИВІ"
Ціна — $1.50
Замовляти:
Rev. S. HAYUK
213 E. 15th Street
New York 3, N. Y.

● **РОЗШУКИ** ●

Хто знав би адресу п. Марії СТРУМІНСЬКОЇ, або її дітей Ярослава і Марії, чи її сестри п. Марії ВАЩУКОВОЇ, проситься зголосити на адресу:
Галина СОСЕНКО
1200 N. Raynor Ave.
Joliet, Ill.

● **РІЗНЕ** ●

Як Ваша дружина, чи невістка не вміють варити українські страви — то вже не може мати викрутів, коли матиме книжку Юкрейнієн Кукері за $5.50. Там все є і все добре.
SURMA
11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

● **ДО ВИНАЙМУ** ●
● **FOR RENT** ●

5 гарних, ясних
КІМНАТ на партері
до ВИНАЙМУ в Ірвінґтоні.
Вільне від 1-го травня.
Власне огрівання.
Телеф. після 5-ої веч. на
ESsex 2-6458
Побажані без дітей.

● **REAL ESTATE** ●

Мурований, 8-родинний ДІМ з КРАМНИЦЕЮ в Джерзі Ситі
ріг Jackson Ave & Van Nostrand
Річний дохід $4,044
Ціна $19,500
Телефонувати до 4-ої по пол.
FEderal 9-3291

ДОМИ на ПРОДАЖ
3 род., мур., недалеко Пелгембей сабвею, з садом, за $18,000, готів. $5,000.
3 род., цікнами в парк, біля Фордемського університету за $22,000.
3 род., біля Мошулу парк, ґараж на 2 авта та місце на 5 авт, добрий дохід — за $22,000.
Однородинний, 9 кімнат, велика садиба, на Квінсі — за $17,500.
Доми дають добрий дохід. Вигідні умови сплати.
Дзвонити
до 10-ої зрання та 7-9 веч.
AU 1-0194

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

М. МИХАНЬКО
Ягілки
51 українських народних ПІСЕНЬ і ЗАБАВ на ВЕЛИКДЕНЬ
з
розвідкою про ґенезу ягілок
Ціна $0.25
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни приступні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568